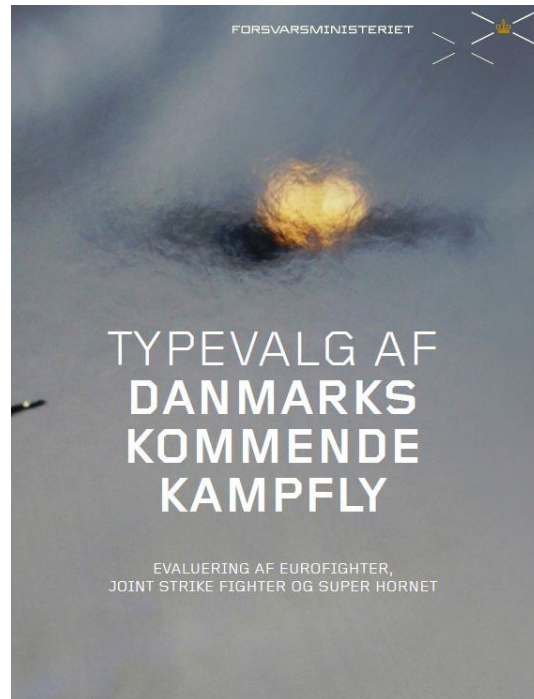

Typevalg af Danmarks kommende kampfly

Endelig rangordning af kandidaterne inden for hvert evalueringsområde

Militære forhold	Økonomiske forhold	Industrielle forhold	Strategiske forhold
1. Joint Strike Fighter	1. Joint Strike Fighter	1. Joint Strike Fighter	1. Joint Strike Fighter
2. Super Hornet	2. Super Hornet	2. Super Hornet	2. Eurofighter
3. Eurofighter	3. Eurofighter	3. Eurofighter	3. Super Hornet

Fremgangsmåde

Nyt Kampfly Program

Udarbejdelse af evalueringsmodeller

Udarbejdelse af RBI spørgsmål

Udsendelse af RBI spørgsmål

Svar fra kandidaterne

Evaluering og udarbejdelse af
evalueringsrapporterne
(strategiske, militære, økonomiske
og industrielle forhold)

Udarbejdelse af beslutningsgrundlag

Politisk behandling

Ekstern kvalitetssikring

Kvalitetssikring af evalueringsmodeller

Kvalitetssikring af RBI spørgsmål

Kvalitetssikring af evalueringsrapporter

Kvalitetssikring af beslutningsgrundlag

Fælles evalueringsforudsætninger

- Samme opgavekompleks og ambitionsniveau, som for F-16 flyene:
  - Varetagelse af det nationale afvisningsberedskab
  - Indsættelse af kampflybidrag i internationale operationer
  - Deltagelse i Air Policing missioner
  - Støtteflyvning til øvrige enheder og nationale myndigheder
- Opgaveløsning inden for det fulde konfliktsspektrum.
- Anvendelsesperiode på 30 år.
- Kvalitative vurderinger i den militære, industrielle og strategiske evaluering med brug af såkaldte "Delphi"-paneler.

Militærfaglig evaluering

- Missionseffektivitet: Hvor godt flyet løser den stillede opgave.
- Overlevelsessevne: Hvor godt flyet er i stand til at beskytte sig selv, således at det ikke medfører tab af fly eller pilot.
- Fremtidssikring: Kan flyet også på sigt løse den stillede opgave.
- Kandidatrisiko: Hvilke risici der er knyttet til hver kampflytype.

Resultater - overlevelsessevne og missionseffektivitet

Overlevelsessevne:

Joint Strike Fighters overlevelsessevne påvirkes kun i mindre grad af et stigende trusselsniveau grundet bl.a.:

- Lav radarsignatur.
- Anvendelsen af avancerede systemer og sensorer, som fremmer pilotens taktiske overblik.

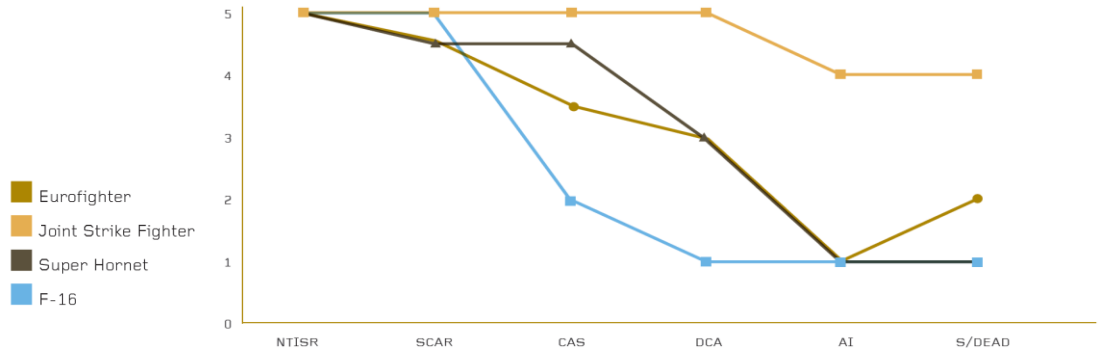
Eurofighters og Super Hornets overlevelsessevne aftager i takt med en øget kompleksitet og sammensætning af trusler i den høje ende af konfliktspektret.

Missionseffektivitet:

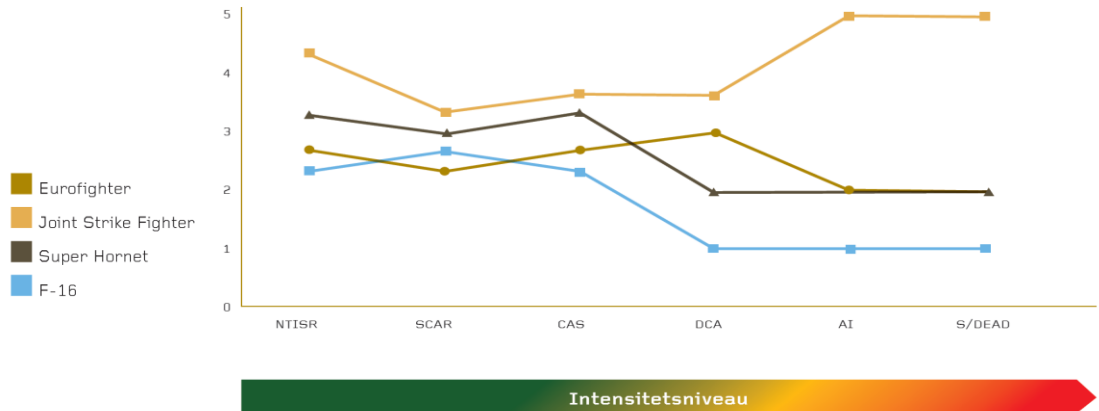
Joint Strike Fighters missionseffektivitet er upåvirket af et stigende missionsintensitetsniveau, og flyet kan derfor løse opgaver i det fulde konfliktspektrum.

Eurofighters og Super Hornets missionseffektivitet er generelt mindre ved et øget missionsintensitetsniveau.

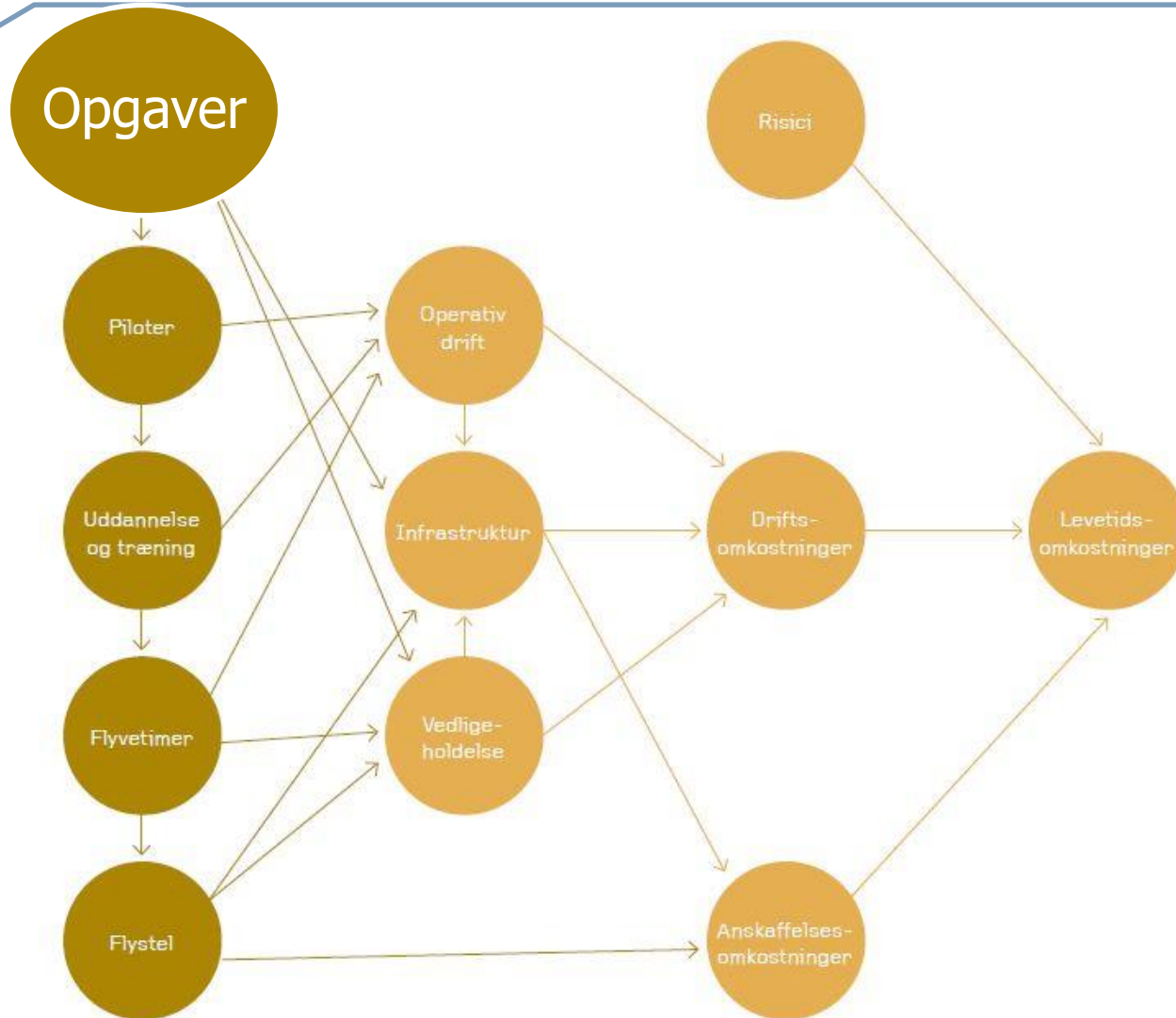
Kandidaternes karakterer for overlevelsessevne fordelt på missionsscenarier og trusselsniveau

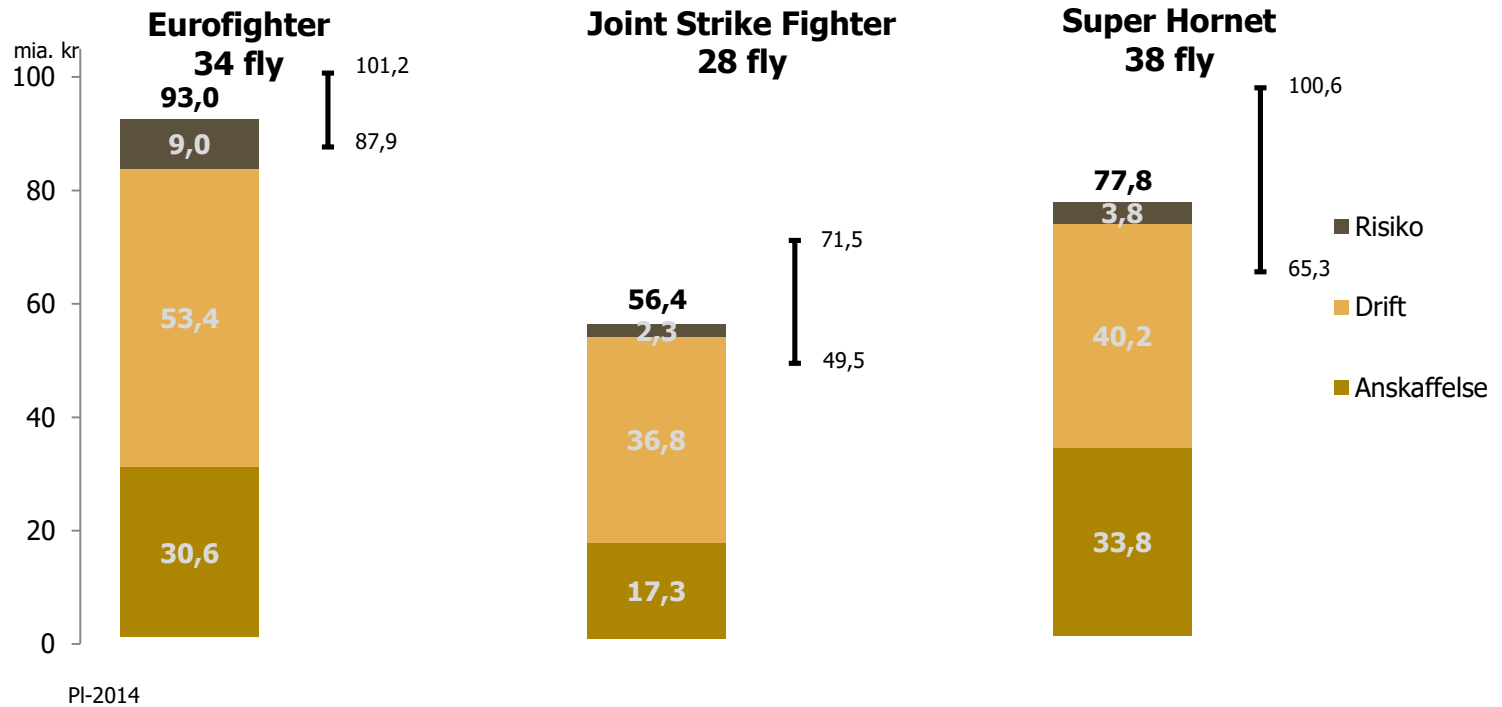
Kandidaternes karakterer i missionseffektivitet i forhold til missionstyper og intensitetsniveau

Den økonomiske evaluering

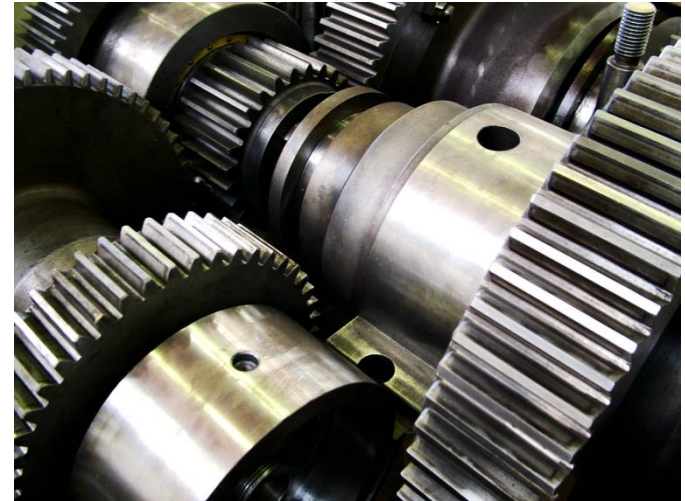

Levetidsomkostninger

Rammerne for den industrielle evaluering

- I henhold til EU-traktatens artikel 346 må der ikke fremsættes krav om industrisamarbejde af økonomiske eller beskæftigelsesmæssige hensyn.
- Et krav om industrisamarbejde må kun fremsættes med henblik på at varetage væsentlige danske sikkerhedsinteresser knyttet til de anskaffede kampfly og deres operationsdygtighed.
- Kandidaterne er bedt om at komme med forslag til industrisamarbejdsinitiativer. Krav til initiativerne:
  - Samarbejde med dansk virksomhed.
  - Forsvarsmateriel eller forsvarstjenesteydelse.
  - Tilknytning til kampflyanskaffelsen.
- Der har været foretaget en virksomhedsundersøgelse med fokus på de danske forsvarsvirksomheders forventninger til samarbejdet med kandidaterne.

Resultatet af den industrielle evaluering

- Ekspertpanel har rangeret kandidaterne ift. understøttelse af væsentlige danske sikkerhedsinteresser. Ekspertpanelet lagde bl.a. vægt på:

1. Joint Strike Fighter (Lockheed Martin)

- + Understøtter langsigtede partnerskaber med dansk forsvarsindustri.
Flere initiativer med en varighed over hele flyets levetid.
- Dispensation fra kravet om industrisamarbejde giver anledning til usikkerhed.

2. Super Hornet (Boeing)

- + Et bredt spektrum af initiativer fordelt på de fem strategiske teknologiområder.
Vil bidrage positivt til udvikling af nye kompetencer og viden i dansk forsvarsindustri.
- Flere initiativer med kort tidshorisont.

3. Eurofighter (Airbus)

- + Strategisk sigte med store fremtidsperspektiver.
Initiativernes relation til opgaveløsning i Arktis understøtter de væsentlige sikkerhedsinteresser.
  - Mange initiativer på et tidligt udviklingsstadium.
-

Strategisk evaluering

Fokus:

Forsvars- og sikkerhedspolitiske implikationer samt de strategiske samarbejds muligheder forbundet med valg af fly

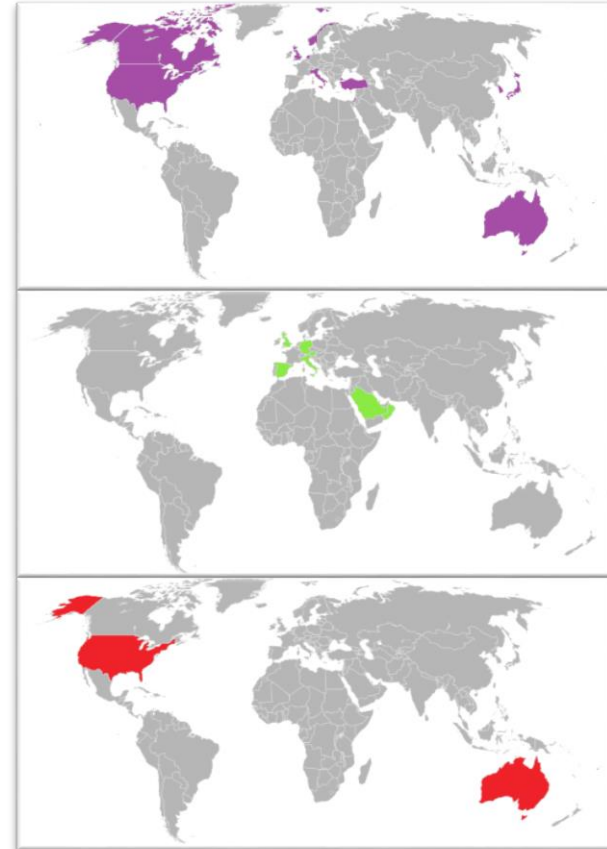
Har blandt andet analyseret:

- NATO dokumenter
- Landenes policy & sikkerhedspolitiske målsætninger
- Landenes erklærede hensigter på det luftmilitære område
- Landenes deltagelse med kampfly i internationale operationer
- Landenes geografiske placering og tilstedeværelse

Ekspertpanelets vurderinger

- Ekspertpanelet har enstemmigt rangeret **Joint Strike Fighter** som nummer et blandt andet ud fra:
  - + Det fremmer Danmarks relationer til en række europæiske allierede og det transatlantiske bånd til USA.
  - Flere brugerlande tæt på Danmark både geografisk og politisk.
  - Samarbejde med en bred kreds af lande i indsættelse.
  - Samarbejdspotentialer med Tyskland begrænset.
- Ekspertpanelet har rangeret **Eurofighter** som nummer to blandt andet ud fra
  - + Det fremmer muligheden for styrket samarbejde med Tyskland.
  - Brugerlande geografisk placeret tæt på Danmark.
  - Danmark som lille bruger sammenlignet med de fleste andre brugerlande.
- Ekspertpanelet har rangeret **Super Hornet** som nummer tre blandt andet ud fra
  - + Det nære forhold til USA på kampflyområdet kan blive opretholdt.
  - Flyets smalle brugerreds og landenes placering langt væk fra Danmark.

Dimensionering af et nyt kampfly

- Typevalgsgrundlagets **28 Joint Strike Fighter** fly hviler bl.a. på følgende optimeringer
  - De to nuværende kampflyeskadriller sammen til én.
  - Antallet af træningsflyvetimer per pilot reduceres.
  - Der stilles færre reservefly til afvisningsberedskabet.
  - Forlænget operativ tjenestetid for piloter.
  - Høj produktion af flyvetimer på hvert stel.
- Dimensioneringsrapportens **27 Joint Strike Fighter** fly hviler bl.a. på yderligere optimeringer
  - Øget udsendelseslængde for piloter
  - Øget ugentlig arbejdstid for piloter
  - Udsendelsesperioden gøres dobbelt så lang som hjemmeperioden
  - Længere operativ tjenestetid
  - Færre piloter uden flyvestatus
  - Og at man accepterer risikoen for, at Forsvaret under visse omstændigheder ikke vil være i stand til at løse det fulde opgavekompleks